SN – 128

I Semester B.B.A. Examination, November/December 2017
(Freshers + Repeaters) (CBCS) (2014 – 15 and Onwards)
LANGUAGE SANSKRIT – I
Raghuvamsham – V : Canto, Grammar and Comprehension

Time : 3 Hours Max. Marks : 70

Instructions : 1) *Answer in **Sanskrit/Kannada/English**.*
2) *Answer Q. No. **I, V** and **VI** in **Sanskrit** only.*

I. समीचीनम् उत्तरं चिनुत ।

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Select and write the correct answer. **(10×1=10)**

1) कालिदासस्य कृतय: कति ?

1) सप्त 2) दश 3) चत्वारि 4) पञ्च

2) कौत्सस्य गुरु: क: ?

1) वसिष्ठ: 2) वरतन्तु: 3) दधीचि: 4) मरीचि:

3) रघु: कौत्सं कुत्र स्थातुं वदति ?

1) धनागारे 2) शरागारे 3) अग्न्यागारे 4) देवागारे

4) रघुवंशस्य कर्ता क: ?

1) भास: 2) व्यास: 3) रामदास: 4) कालिदास:

5) रघु: कं यागं कृतवान् ?

1) पुत्रकामेष्टि 2) अश्वमेध 3) शत्रुजित् 4) विश्वजित्

6) अतिथिरूपेण रघो: समीपं क: आगतवान् ?

1) वरतन्तु: 2) सुतन्तु: 3) कौत्स: 4) पुरुकुत्स:

7) ससैन्य: अज: कं देशं प्रति जगाम ?

1) निषध 2) विदर्भ 3) मालव 4) कलिङ्ग

P.T.O.

8) भोजस्य स्वसा का ?

1) इन्दुमती 2) सिद्धिमती 3) वसुमती 4) कान्तिमती

9) हिरण्मयी वृष्टि: कुत: पतिता ?

1) नभस्त: 2) वृक्षत: 3) प्रासादत: 4) हिमालयत:

10) अज: सैन्यं कुत्र निवेशयामास ?

1) गङ्गारोधसि 2) नर्मदारोधसि 3) यमुनारोधसि 4) कावेरीरोधसि

II. **द्वयो:** प्रश्नयो: उत्तरं लिखत ।

ಯಾವುದಾದರೂ **ಎರಡು** ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

Answer **any two** of the following questions. **(2×10=20)**

1) रघु कौत्सयो: संवादम् अधिकृत्य लिखत ।

ರಘು ಮತ್ತು ಕೌತ್ಸರ ಸಂವಾದವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

Conversation between Raghu and Kautsa.

2) कालिदासस्य देश–काल–जीवन कृतयश्च ।

ಕಾಳಿದಾಸನ ದೇಶ–ಕಾಲ–ಜೀವನ ಮತ್ತು ಕೃತಿಗಳು.

The life, date, place and works of Kalidasa.

3) कौत्सकृतं रघो: वर्णनम् अधिकृत्य लिखत ।

ಕೌತ್ಸನಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ರಘು ಮಹಾರಾಜನ ವರ್ಣನೆ.

Description of King Raghu as praised by Kautsa.

III. **त्रयाणं** श्लोकानाम् अनुवादं कृत्वा विवृणुत ।

ಯಾವುದಾದರೂ **ಮೂರು** ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Translate and explain **any three** shlokas. **(3×4=12)**

1) स मृण्मये वीतहिरण्मयत्वात्पात्रे निधायार्घ्यमनर्घशील: ।
श्रुतप्रकाशं यशसा प्रकाश: प्रत्युज्जगामातिथिमातिथेय: ।।

2) कायेन वाचा मनसापि शश्वद्यत्संभृतं वासवधैर्यलोपि ।
आपाद्यते ने व्ययमन्तरायै: कच्चिन्महर्षेस्त्रिविधं तपस्तत् ।।

3) सर्वत्र नो वार्तमवेहि राजन्नाथे कुतस्त्वय्यशुभं प्रजानाम् ।
सूर्ये तपत्यावरणाय दृष्टेः कल्पेत लोकस्य कथं तमिस्रा ।।

4) निर्बन्धसंजातरुषार्थकार्श्यमचिन्तयित्वा गुरुणाहमुक्तः ।
वित्तस्य विद्यापरिसंख्यया मे कोटीश्चतस्रो दश चाहरेति ।।

5) ब्राह्मे मुहूर्ते किल तस्य देवी कुमारकल्पं सुषुवे कुमारम् ।
अतः पिता ब्रह्मण एव नाम्ना तमात्मजन्मानमजं चकार ।।

IV. **द्वयोः** वाक्ययोः ससन्दर्भं विवृणुत ।

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Annotate **any two** of the following. **(2×4=8)**

1) प्राप्तोऽसि संभावयितुं वनान्माम् ।
2) स्तम्बेन नीवार इवावशिष्टः ।
3) पादं सूमेशेरिव वज्रभिन्नम् ।
4) कलाक्षयः श्लाघ्यतरो हि वृद्धेः ।

V. **संस्कृत** भाषायामेव उत्तरं लिखत । **(5×1=5)**

अ) **पञ्चानां** लिङ्ग-विभक्ति-वचनानि लिखत ।

1) कौत्साय
2) गुरोः
3) वनात्
4) तस्मिन्
5) पितृणाम्
6) माम्
7) यशसा
8) रघुणा ।

आ) पञ्चानां लकार-पुरुष-वचनानि लिखत । (5×1=5)

1) आसीत्
2) भविष्यति
3) उवाच
4) अर्हसि
5) भवेत्
6) आहर
7) वदतु
8) लिखन्ति ।

VI. इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि **संस्कृत**भाषायां लिखत । (5×2=10)

ऋतुराजो हि वसन्तः। निखिलमिदं जगत् चारुतरं सम्पद्यते वसन्ते । हेमन्ताक्लिष्टा चेयं वसुन्धरा पुनः नवीभवति । अहो रमणीयता किसलयानाम् मधुरिमा पुष्पाणां, सरसता फलानाम् । सरोवरे कमलानि विकसन्ति । भ्रमराः गुञ्जन्ति । पञ्चमं कूजन्ति पिकाः प्रसन्नं वहन्ति नद्यः । वायुः मन्दं मन्दं प्रयाति । प्रसन्ना प्रतिभाति दिक्सम्पत् ।

प्रश्नाः :

1) वसन्तः कः ?
2) हेमन्ताक्लिष्टा का ?
3) कमलानि कुत्र विकसन्ति ?
4) पञ्चमं के कूजन्ति ?
5) वायुः कथं प्रयाति ?